

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 1 część 2

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 1. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENEZANS – O EPOCE					
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	- określa, na kiedy datowany jest początek renesansu w Europie - podaje umowną datę początku renesansu w Polsce - wyjaśnia znaczenie i pochodzenie nazwy epoki - tłumaczy, co oznacza pojęcie <i>reformacja</i> i opisuje rolę Marcina Lutra - dostrzega związki pomiędzy odrodzeniem a antykiem	- objaśnia, na czym polegała reformacja i jakie były jej przyczyny - opisuje przemiany kulturowe, które stały się podwalinami nowej epoki - podaje przykłady związków pomiędzy renesansem a antykiem - wymienia wyznania protestanckie - wyjaśnia znaczenie pojęć <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i>	- omawia społeczne uwarunkowania narodzin epoki odrodzenia - charakteryzuje rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki - wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>ad fontes</i>	analizuje wpływ antyku na narodziny nowej epoki	- wyjaśnia, jakie było podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i w Polsce - omawia wpływ teorii heliocentrycznej Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się renesansu
3. i 4. Filozofia renesansu	- wymienia nazwiska czołowych filozofów i myślicieli epoki odrodzenia - streszcza fragment <i>Pochwały głupoty</i> Erazma z Rotterdamu - przedstawia główny temat <i>Księcia</i> Niccolò Machiavellego	- omawia najważniejsze założenia filozofii Erazma z Rotterdamu - opisuje ogólne tendencje filozoficzne odrodzenia	- wyczerpująco przedstawia problematykę fragmentów <i>Pochwały głupoty</i> i <i>Księcia</i> - w kontekście fragmentów tekstów Machiavellego i Erazma z Rotterdamu wyjaśnia znaczenie terminów <i>machiawelizm</i> i <i>tolerancja</i>	podejmuje dyskusję na temat poglądów Erazma z Rotterdamu i Machiavellego	- objaśnia wpływ filozofii Platona na myśl renesansową - wypowiada się na temat gatunku zapoczątkowanego przez Michela de Montaigne’a - podejmuje dyskusję na temat etyki w kontekście dzieła Niccolò Machiavellego

6. i 7. Sztuka renesansu	• rozpoznaje dzieła sztuki renesansowej • ogólnie wypowiada się na temat najważniejszych artystów odrodzenia (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli)	• wymienia cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnia je na przykładach • prezentuje dzieła polskiego renesansu • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akt, portret, perspektywa, scenka rodzajowa, krużganki, miasto idealne, sfumato</i>	• wskazuje i ilustruje przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej • omawia twórczość najważniejszych artystów odrodzenia (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli)	• analizuje renesansowe dzieło sztuki • charakteryzuje wpływ antyku na sztukę odrodzenia	• opisuje twórczość renesansowych artystów północnych • analizuje i ocenia dzieła renesansowe • wypowiada się na temat muzyki XVI-wiecznej
8. Teatr renesansowy	• wymienia cechy teatru elżbietańskiego	• przedstawia różnice pomiędzy teatrem renesansowym a średniowiecznym	• wylicza podobieństwa i różnice pomiędzy teatrem renesansowym a antycznym	• charakteryzuje konwencje teatralne powstałe w renesansie • omawia zjawisko teatru dell'arte	• przedstawia podobieństwa oraz różnice pomiędzy dramatem humanistycznym a elżbietańskim
RENEANS – TEKSTY Z EPOKI					
9. Poezja religijna Jana Kochanowskiego	• czyta ze zrozumieniem <i>Pieśń XXV z Ksiąg wtórych</i> Kochanowskiego • określa rodzaj liryki występujący w utworze	• wskazuje podmiot liryczny oraz adresata lirycznego pieśni • określa gatunek utworu i wskazuje na jego pochodzenie	• interpretuje wiersz • wyjaśnia, na czym polega renesansowy charakter utworu	• porównuje kreację Boga w pieśni z Jego obrazem w utworach średniowiecznych • rozpoznaje rodzaj wersyfikacji zastosowany w utworze	• na podstawie indywidualnych poszukiwań wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>Deus artifex</i> i odnosi je do utworu Jana Kochanowskiego • konfrontuje wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegla <i>Żniwa</i> i formułuje wnioski
10. i 11. Świat myśli Jana Kochanowskiego utrwalony w <i>Pieśniach</i>	• czyta ze zrozumieniem podane pieśni • wskazuje elementy światopoglądu renesansowego w utworach Kochanowskiego • definiuje pieśń jako gatunek	• na podstawie wierszy charakteryzuje światopogląd poety • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</i>	• odnajduje wątki horacjańskie w pieśniach Jana Kochanowskiego • analizuje wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu	• dokonuje analizy i interpretacji utworów • wskazuje w pieśniach cechy wiersza sylabicznego	• porównuje <i>Pieśń XXIV z Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego • konfrontuje pieśni Jana Kochanowskiego z obrazem Tycjana <i>Trzy okresy życia</i>

12. Liryka obywatelska Jana Kochanowskiego	• czyta ze zrozumieniem fragmenty <i>Pieśni o spustoszeniu Podola</i> i <i>Pieśń XIV z Ksiąg wtórych</i> • określa rodzaj liryki, podmiot liryczny i adresata lirycznego utworów	• określa historyczne tło powstania <i>Pieśni o spustoszeniu Podola</i> • wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego	• odnosi tematykę pieśni do światopoglądu renesansowego • dokonuje analizy i interpretacji wiersza	• w kontekście utworu Jana Kochanowskiego wypowiada się na temat roli osób sprawujących władzę • podaje cechy wiersza sylabicznego	• przywołuje szerokie konteksty interpretacyjne utworów Kochanowskiego oraz nawiązania do nich
13. Renesansowy obraz arkadii	• czyta ze zrozumieniem fragment <i>Pieśni świętojańskiej o sobótce</i> • określa rodzaj liryki i wskazuje podmiot liryczny oraz adresata lirycznego	• rozpoznaje gatunek wiersza i odnosi go do tradycji literackiej • w kontekście utworu wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sielanka, arkadia, literatura pastoralna, folklor, idylla</i>	• odnajduje w wierszu toposy renesansowe • wskazuje w utworze środki stylistyczne i określa ich funkcję	• odnosi tematykę wiersza do obyczajowości ziemiańskiej XVI w. • podejmuje dyskusję na temat realiów życia wiejskiego oraz wizji poetyckiej wsi	• odnosi mit arkadyjski do zjawisk współczesnej kultury • konfrontuje wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Giorgionego <i>Burza</i>
14. <i>Fraszki</i> – poezja dnia codziennego	• rozpoznaje w czytanych fraszkach tematykę autobiograficzną, refleksyjno-filozoficzną i obyczajową	• na podstawie poznanych utworów charakteryzuje fraszkę jako gatunek literacki • wskazuje we fraszkach elementy światopoglądu i obyczajowości renesansowej	• odnajduje we fraszkach konteksty antyczne i biblijne	• analizuje fraszki pod kątem renesansowego obrazu człowieka	• omawia topos świata jako teatru • konfrontuje wybraną fraszkę z obrazem Giuseppe Arcimbolda <i>Jesień</i>
15., 16. i 17. <i>Żaden ojciec podobno barziej nie miłował / Dziecięcia – Treny</i> Jana Kochanowskiego	• odnosi <i>Treny</i> do biografii Jana Kochanowskiego • czyta ze zrozumieniem wskazane utwory • definiuje tren jako gatunek	• wskazuje elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznaje w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odnajduje w <i>Trenie XIX</i> informacje świadczące o odbudowie światopoglądu poety • wyjaśnia znaczenie określeń <i>poezja funeralna</i> i <i>liryka żałobna</i>	• analizuje i interpretuje wskazane treny • przedstawia kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI	• wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> • wyjaśnia, na czym polegała innowacyjność <i>Trenów</i> Kochanowskiego	• na podstawie cyklu <i>Trenów</i> omawia kompozycję epicedium
18. Tłumaczenie wierne czy piękne –	• czyta ze zrozumieniem psalmy w tłumaczeniu	• odnosi <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej	• wypowiada się na temat specyfiki przekładu	• zestawia Psalm 130 w przekładzie Jana	• odnosi Psalm 130 w tłumaczeniu Jana

o <i>Psalterzu Dawidów</i> Jana Kochanowskiego	Jana Kochanowskiego • definiuje psalm jako gatunek	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>translatoryka</i> , <i>humanizm chrześcijański</i> , <i>poeta doctus</i>	• porównuje Psalm 130 w przekładzie Jana Kochanowskiego z wersją utworu z Biblii Tysiąclecia	Kochanowskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie</i> i wypowiada się na temat spójności światopoglądowej poety • podejmuje dyskusję na temat granic wolności tłumacza	Kochanowskiego do analogicznych zjawisk w kulturze
19. Podsumowanie wiadomości na temat Jana Kochanowskiego	• przytacza najważniejsze wydarzenia z biografii Jana Kochanowskiego • podaje tytuły omówionych utworów Kochanowskiego	• analizuje wybrane wiersze	• wskazuje najważniejsze tematy i motywy w twórczości Kochanowskiego	• omawia znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej	• wypowiada się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
*20. <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> Andrzeja Frycza Modrzewskiego	• wymienia tytuły książek rozprawy • relacjonuje poglądy Modrzewskiego, zawarte w przeczytanym fragmencie tekstu	• omawia najważniejsze postulaty pisarza	• przedstawia źródło toposu utopii • relacjonuje najważniejsze założenia utworu Thomasa More'a	• podejmuje dyskusję na temat realizacji idei utopii – w obszarze literatury i w świecie realnym	• samodzielnie opracowuje koncepcję idealnego państwa i społeczeństwa oraz uzasadnia swoje tezy • konfrontuje wyobrażenie idealnej społeczności z obrazem Lucasa Cranacha starszego <i>Złoty wiek</i>
*21. <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	• przytacza argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę • wyjaśnia znaczenie terminu <i>retoryka</i>	• nakreśla kontekst historyczny <i>Kazań sejmowych</i> • odnajduje w tekście wątki biblijne • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>anarchia szlachecka</i> , <i>złota wolność</i> , <i>tolerancja religijna</i>	• wskazuje w utworze środki retoryczne • charakteryzuje stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i>	• podejmuje dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnej Polsce • konfrontuje treść obrazu Jana Matejki <i>Kazanie Skargi</i> z realiami historycznymi i formułuje wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu	• analizuje obraz Jana Matejki <i>Kazanie Skargi</i>
22. <i>Sonety do Laury</i> Francesca Petrarci	• czyta ze zrozumieniem wskazane utwory • określa rodzaj liryki zastosowany w wierszach	• określa podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz sytuację liryczną w wierszach	• analizuje i interpretuje wiersz • opisuje uczucia podmiotu lirycznego	• na podstawie poznanych utworów charakteryzuje zjawisko petrarkizmu • podejmuje dyskusję na	• porównuje dwa sposoby obrazowania piękna kobiecego na przykładzie obrazów Giorgionego

	definiuje sonet jako gatunek	- wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego - wskazuje w podanych utworach cechy gatunkowe sonetu	wskazuje w utworach przykłady idealizacji kobiety	temat wpływu twórczości Francesca Petrarki na skonwencjonalizowanie poezji miłosnej	<i>Śpiąca Wenus</i> i Domenica Ghirlandaia <i>Portret Giovanny Tornabuoni</i>
24. <i>Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy</i> Miguela de Cervantesa Saavedry	- streszcza dzieło Cervantesa - wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>walka z wiatrakami</i>	- wymienia cechy gatunkowe romansu rycerskiego i ilustruje je przykładami z literatury średniowiecznej - charakteryzuje na podstawie tekstu głównych bohaterów powieści	- wyjaśnia istotę parodii i podaje odpowiednie przykłady - analizuje utwór Cervantesa pod kątem parodii romansu rycerskiego	rozpatruje charakterystykę głównych bohaterów powieści jako odbicie dwoistej natury ludzkiej	- konfrontuje poznany tekst z obrazem Honoré Daumiera <i>Don Kichot</i> - tworzy parodię dowolnego dzieła literackiego
*25. Początki noweli – Giovanni Boccaccio <i>Dekameron</i>	- streszcza nowelę <i>Sokół</i> - definiuje nowelę jako gatunek	- wypowiada się na temat <i>Dekameronu</i> jako cyklu nowel - na podstawie tekstu podaje cechy gatunkowe noweli	wyróżnia elementy kompozycyjne noweli	analizuje utwór pod kątem światopoglądu renesansowego	omawia obraz Sandra Botticellego <i>Uczta w piniowym lesie</i>
26., 27., 28., 29. i 30. <i>Makbet</i> Williama Szekspira	- streszcza dramat <i>Makbet</i> - wymienia tytuły najważniejszych dzieł Williama Szekspira	- przedstawia zarys biografii Williama Szekspira - omawia cechy charakterystyczne teatru elżbietańskiego - porównuje dramat szekspirowski z dramatem antycznym - charakteryzuje głównych bohaterów tragedii - wskazuje przyczyny ostatecznej klęski Makbeta	- wyjaśnia znaczenie określenia <i>kwestia szekspirowska</i> - analizuje pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów dramatu - określa rolę czarownic w budowaniu napięcia w sztuce - wskazuje elementy świata irracjonalnego i opisuje ich znaczenie - omawia funkcję elementów humorystycznych w <i>Makbecie</i>	- analizuje przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira - wymienia przykłady adaptacji dzieł Szekspira - definiuje tragizm w utworze	- streszcza <i>Hamleta</i> Williama Szekspira - omawia wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i konfrontuje ją z tekstem dramatu

RENEANS – NAUKA O JĘZYKU					
32. Styl artystyczny	wymienia cechy charakterystyczne stylu renesansowego	wyjaśnia różnicę pomiędzy stylem artystycznym a stylami funkcjonalnymi	- prezentuje na przykładach cechy stylu renesansowego - wskazuje przykłady parodii, trawestacji i pastiszu	rozpoznaje wiersz sylabiczny i określa jego cechy	- wskazuje chwyt retoryczne w przykładowych tekstach publicystycznych z okresu odrodzenia oraz współczesnych - analizuje problem oryginalności dzieła literackiego w kontekście konwencji stylistycznej
RENEANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
33. Podsumowanie wiadomości na temat kultury renesansu	relacjonuje opinie o epoce zawarte we fragmentach tekstów <i>Renesans</i> Jerzego Ziomka oraz <i>Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań</i> Leszka Kołakowskiego	w kontekście fragmentu książki Jerzego Ziomka porównuje możliwości, jakie stwarzał ludziom renesans, z epoką poprzednią	wypowiada się na temat związków kultury narodowej z europejską	podejmuje dyskusję na temat renesansu w kontekście fragmentu książki Leszka Kołakowskiego	formułuje własną opinię dotyczącą stereotypów w postrzeganiu renesansu
34. Powtórzenie wiadomości	odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat renesansu	wykorzystuje najistotniejsze konteksty wywodzące się z twórczości renesansowej	- formułuje wnioski na tematy związane z twórczością renesansową - określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa renesansu	- uczestniczy w dyskusji na tematy związane z renesansem i stosuje odpowiednie argumenty - w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań	- wykorzystuje bogate konteksty wywodzące się z twórczości renesansowej - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące piśmiennictwa renesansowego
RENEANS – NAWIĄZANIA					
35. Śladami renesansu	rozpoznaje wpływy kultury renesansowej w różnych dziełach sztuki	wymienia osiągnięcia cywilizacyjne renesansu oraz ich wpływ na rozwój człowieka	przedstawia wpływ sztuki renesansowej na późniejsze epoki	prezentuje dowolny przykład inspiracji kulturą renesansu	omawia i ocenia dowolny przykład inspiracji kulturą renesansu
36. Cywilizacja odrodzenia – odrodzenie cywilizacji	- relacjonuje poglądy Jeana Delumeau zawarte we fragmencie tekstu <i>Cywilizacja Odrodzenia</i> - wymienia najważniejsze	podaje przykłady wpływu renesansu na współczesną cywilizację	- wyjaśnia, dlaczego czasy renesansu rozpoczynają epokę nowożytną - podejmuje dyskusję na temat osiągnięć renesansu	ocenia z własnej perspektywy przełomowy charakter epoki	konfrontuje osiągnięcia kultury renesansu ze znanymi sobie dziełami sztuki

	osiągnięcia epoki				
*37. <i>Mona Lisa</i> w czasach popkultury	- wypowiada się na temat zjawiska popkultury - formułuje wypowiedź na temat <i>Mona Lisy</i> Leonarda da Vinci	porównuje obraz Jeana-Michela Basquiata z pierwowzorem	przedstawia własną opinię na temat przetwarzania ikon historii sztuki przez popkulturę	analizuje funkcję wykorzystania <i>Mona Lisy</i> w dziele popkulturowym	podejmuje dyskusję na temat tego, czym jest sztuka
*38. O śmierci ponad epokami – *** [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	- czyta ze zrozumieniem wiersz Władysława Broniewskiego - określa rodzaj liryki, wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	- odnajduje w utworze nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego - określa w kontekście wiersza etymologię imienia Zofia	- dokonuje analizy stylistycznej wiersza - wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu Broniewskiego w kontekście <i>Trenów</i>	podejmuje dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych okresach literackich	pisze analizę porównawczą wierszy *** [Anka! to już trzy i pół roku] Władysława Broniewskiego i <i>Tren XIX</i> Jana Kochanowskiego
39. <i>Makbet</i> z przymrużeniem oka	- streszcza wskazany fragment utworu <i>Trzy wiedźmy</i> Terry’ego Pratchetta - odnajduje w czytanim tekście aluzje do <i>Makbeta</i> Williama Szekspira	charakteryzuje utwór jako parodię i podaje odpowiednie przykłady	wskazuje środki nadające tekstowi efekt komediowy	uczestniczy w dyskusji na temat funkcjonowania parodii	wskazuje elementy świadczące o oryginalnym podejściu twórcy do gatunku powieści
*40. <i>Elżbieta królowa Anglii</i>	na podstawie obejrzanego spektaklu Teatru Telewizji charakteryzuje królową Elżbietę, uwypukla złożoność jej postaci	przywołuje kontekst historyczny przedstawienia	wypowiada się na temat kreacji odtwórczyni tytułowej roli	podejmuje dyskusję na temat problemów osób sprawujących władzę w czasach renesansu i dzisiaj	omawia specyfikę Teatru Telewizji
41. <i>Romeo i Julia</i> współcześnie	- streszcza fabułę <i>Romea i Julii</i> w reż. Baza Luhrmanna - opisuje swoje wrażenia po obejrzeniu filmu	- porównuje film Luhrmanna z utworem Williama Szekspira - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>adaptacja, ekranizacja, interpretacja</i>	dokonuje szczegółowej analizy porównawczej wybranych scen filmu	- wypowiada się na temat funkcji kiczu w filmie - podejmuje dyskusję o granicach dowolności adaptacji	wyraża swoją opinię na temat rekwizytów, kostiumów oraz sposobu filmowania i montażu
*42. <i>Królowa Margot</i>	opisuje relacje panujące na dworze francuskim, które zostały przedstawione w filmie	omawia wydarzenia historyczne stanowiące tło fabuły filmu	analizuje pobudki, jakimi kierowała się tytułowa bohaterka filmu	na podstawie fabuły filmu rozważa problem zła w człowieku	przywołuje konteksty i nawiązania wykorzystane w filmie
BAROK – O EPOCE					

45. i 46. Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	• wyjaśnia etymologię nazwy <i>barok</i> • określa ramy czasowe epoki • podaje daty początku i końca baroku w Polsce	• wymienia podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnia, dlaczego XVI w. nazywa się czasem wojen • tłumaczy znaczenie terminów <i>monarchia absolutna</i> i <i>kontrreformacja</i>	• omawia najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • charakteryzuje specyfikę polskiego baroku	• wypowiada się na temat życia codziennego w baroku	• analizuje wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podaje przykłady teatralizacji życia w baroku • charakteryzuje tło historyczne epoki
47. i 48. Człowiek wobec nieskończoności – filozofia czasów baroku	• streszcza fragmenty traktatów Kartezjusza: <i>Medytacji o pierwszej filozofii</i> i <i>Rozprawy o metodzie</i> • relacjonuje fragment <i>Myśli</i> Pascala	• przedstawia podstawowe założenia filozofii Kartezjańskiej • wymienia najważniejsze elementy filozofii Blaise’a Pascala	• objaśnia sens stwierdzenia <i>Myślę, więc jestem</i> • tłumaczy znaczenie sformułowania <i>zakład Pascala</i> • wyjaśnia, jak rozumie określenie <i>trzcina myśląca</i>	• wymienia nazwiska przedstawicieli spirytualizmu, naturalizmu i panteizmu oraz charakteryzuje ich poglądy • formułuje swoją opinię na temat myśli barokowej	• przedstawia charakterystykę głównych nurtów myśli barokowej, korzystając z różnych źródeł informacji
49. i 50. Sztuka baroku	• rozpoznaje cechy stylu barokowego na podstawie wskazanych dzieł • wymienia nazwiska najważniejszych twórców okresu baroku • podaje najistotniejsze cechy stylu barokowego	• omawia twórczość przedstawicieli sztuki barokowej • charakteryzuje malarstwo barokowe, posługując się przykładami dzieł • na przykładzie wybranej budowli przedstawia cechy architektury barokowej	• omawia założenia światopoglądowe sztuki baroku • charakteryzuje operę jako zjawisko typowe dla baroku • wyjaśnia, czym był teatr dworski	• określa, na czym polegało znaczenie Kościoła jako mecenas sztuki • dokonuje analizy rzeźby barokowej według wskazanych kryteriów • opisuje działalność szkolnego teatru jezuitów w Polsce	• analizuje i interpretuje wybrane dzieło sztuki barokowej
BAROK – TEKSTY Z EPOKI					
52. Wprowadzenie do literatury barokowej	• charakteryzuje dwa nurty poezji barokowej: dworski i metafizyczny	• wymienia nazwiska przedstawicieli klasycyzmu barokowego • definiuje termin <i>marinizm</i>	• omawia twórczość Moliera • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sacrum</i>, <i>profanum</i>, <i>vanitas</i>	• przedstawia różnice pomiędzy nurtem dworskim i metafizycznym literatury baroku a klasycyzmem francuskim	• streszcza wybrany dramat Pierre’a Corneille’a bądź Jeana Racine’a
53. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa	• czyta ze zrozumieniem wiersze poety • omawia przynależność	• odnajduje cechy poezji metafizycznej w utworach Sępa Szarzyńskiego	• wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach	• porównuje obraz Boga zawarty w utworach Sępa Szarzyńskiego z obrazem	• analizuje pogląd poety na temat sensu istnienia na podstawie wskazanych

Szarzyńskiego	Mikołaja Sępa Szarzyńskiego do dwóch epok: renesansu z uwagi na lata życia i baroku ze względu na prekursorską twórczość	wskazuje podmiot liryczny oraz adresata lirycznego i określa sytuację liryczną we wskazanych wierszach	dokonyuje analizy stylistycznej i interpretacji wierszy Sępa Szarzyńskiego	Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego podejmuje dyskusję na temat aktualności poezji Sępa Szarzyńskiego	sonetów konfrontuje sonety Sępa Szarzyńskiego z obrazem Juana de Valdésa Leala <i>In ictu oculi</i>
*54. Poezja Daniela Naborowskiego	- wskazuje w wierszu <i>Krótkość żywota</i> cechy literatury metafizycznej - odnajduje w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> i omawia cechy literatury dworskiej	odczytuje wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat z tezą i potwierdzającą ją argumentacją	analizuje i interpretuje wiersze <i>Krótkość żywota</i> oraz <i>Na oczy królowny angielskiej</i>	wyjaśnia znaczenie paradoksów kończących wiersz	interpretuje obraz Georges'a de La Toura <i>Maria Magdalena</i>
*55. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	- na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> definiuje sonet jako gatunek - przytacza definicję paradoksu i podaje odpowiednie przykłady	- wyjaśnia istotę konceptu w wierszach <i>O swej pannie</i> i <i>Do trupa</i> - odnajduje elementy sensualizmu w omawianych utworach	- analizuje wiersze Jana Andrzeja Morsztyna - definiuje marinizm po omówieniu twórczości Jana Andrzeja Morsztyna	omawia koncept stanowiący oś konstrukcyjną utworu <i>O swej pannie</i>	w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci porównuje wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego <i>Śmierć błogosławionej Ludwiki Albertoni</i>
56. Zbytki sarmackie według Wacława Potockiego	- streszcza wskazane fragmenty <i>Zbytków polskich</i> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>sarmatyzm</i> - na podstawie tekstu omawia zamiłowanie XVII-wiecznej szlachty i duchowieństwa do życia ponad stan	- odnajduje we fragmencie <i>Zbytków polskich</i> elementy nurtu sarmackiego - przedstawia obraz społeczeństwa wyłaniający się z podanego fragmentu	przytacza fakty na temat wojen polsko-szwedzkich w XVII w.	- tworzy analizę formalną tekstu i przedstawia funkcję użytych w nim środków językowych - podejmuje dyskusję na temat społeczeństwa polskiego w kontekście utworu Wacława Potockiego	omawia wpływ przymusowej konwersji na życie i twórczość Wacława Potockiego
57. Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska	- definiuje sarmatyzm oraz wymienia jego wady i zalety - przytacza najważniejsze fakty z biografii pisarza	- przedstawia biografię Paska i wskazuje w niej fakty typowe dla Sarmaty - na podstawie utworu definiuje pamiętnik	odnajduje w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej	analizuje styl i język <i>Pamiętników</i>	podejmuje dyskusję na temat elementów mentalności sarmackiej u współczesnych Polaków

*59. Angielska poezja metafizyczna	• omawia charakter twórczości angielskich poetów metafizycznych	• określa, na czym polega koncept w wierszu <i>Pchła</i> Johna Donne’a • rozpoznaje oryginalny charakter utworu Donne’a	• dokonuje analizy i interpretacji wiersza <i>Pchła</i>	• podejmuje dyskusję na temat współczesnych przykładów niebanalnego ukazania erotyzmu w sztuce	• analizuje i porównuje obrazy <i>Ogród miłości</i> Petera Paula Rubensa oraz <i>Vanitas</i> Pietera Claesza • przedstawia w kontekście analizowanych obrazów przykłady łączenia ze sobą dwóch skrajnych kręgów tematycznych
BAROK – NAUKA O JĘZYKU					
61. Środki wyrazu artystycznego i ich funkcje	• wymienia środki wyrazu artystycznego właściwe dla stylu barokowego	• klasyfikuje środki artystycznego wyrazu oraz określa ich funkcję w dziele literackim • prezentuje na przykładach cechy stylu barokowego	• odnosi termin <i>makaronizm</i> do współczesnej polszczyzny	• wypowiada się na temat wpływu stylu barokowego na treść utworów	• porównuje na podstawie wybranych utworów style renesansowy i barokowy
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
62. Podsumowanie wiadomości na temat baroku	• relacjonuje opinie na temat baroku zawarte we fragmentach książek <i>Dzieje literatury polskiej</i> Juliana Krzyżanowskiego i <i>Helikon sarmacki</i> Andrzeja Vincenza	• wyjaśnia znaczenie pojęcia rodzimoci w piśmiennictwie barokowym	• wypowiada się na temat demokratycznego charakteru piśmiennictwa barokowego	• podejmuje dyskusję dotyczącą nieobecności literatury barokowej w świadomości społecznej	• odnajduje w literaturze i sztuce barokowej elementy ponadczasowe
63. Powtórzenie wiadomości	• przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat twórczości barokowej	• wykorzystuje najistotniejsze konteksty wywodzące się z twórczości barokowej	• formułuje wnioski na tematy związane z twórczością barokową • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa baroku	• uczestniczy w dyskusji na tematy związane z barokiem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań	• wykorzystuje bogate konteksty wywodzące się z twórczości barokowej • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące twórczości barokowej
BAROK – NAWIĄZANIA					
64. Śladami baroku	• rozpoznaje inspiracje barokowe w sztuce	• podaje przykłady motywów w kulturze współczesnej wywodzących się z baroku	• charakteryzuje stosunek do baroku na przestrzeni epok	• prezentuje przykład dzieła zainspirowanego sztuką barokową	• szczegółowo omawia wybrany przykład współczesnego dzieła inspirowanego sztuką

					barokową
65. Barokowe inspiracje	• czyta ze zrozumieniem wskazane teksty • streszcza w punktach fragmenty <i>Kuli Pascala</i> Jorge Luisa Borgesa	• odnajduje elementy estetyki barokowej we fragmencie <i>Wojny futbolowej</i> Ryszarda Kapuścińskiego	• prezentuje sylwetkę Ryszarda Kapuścińskiego • referuje wykład Borgesa i interpretuje ostatnie zdanie tekstu	• konfrontuje cechy estetyki barokowej wymienione przez Kapuścińskiego z dziełami sztuki zamieszczonymi w podręczniku • podejmuje dyskusję na temat obecności estetyki barokowej we współczesnym świecie	• porównuje barokową wizję świata i człowieka opisaną przez Pascala z niepokojami współczesnych ludzi • ocenia aktualne przejawy estetyki barokowej w sztuce i życiu codziennym
*66. Ideał kobiecego piękna	• odnajduje w podręczniku oraz dostępnych sobie źródłach akty kobiece powstałe w baroku i w innych epokach	• dobiera obrazy według kryterium kompozycji wykorzystanej przez Fernanda Botera w dziele <i>Leżąca naga kobieta z kwiatami</i>	• porównuje obraz Botera z aktami barokowymi, wskazuje elementy zaczerpnięte z tradycji i komentuje sposób ich przetworzenia	• podejmuje dyskusję na temat ewolucji ideału kobiecego piękna	• uczestniczy w dyskusji na temat obecności i funkcji kiczu we współczesnych przedstawieniach kobiety
*67. Barok w poezji współczesnej	• określa rodzaj liryki oraz zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz Jarosława Marka Rymkiewicza <i>Róża oddana Danielowi Naborowskiemu</i>	• określa funkcję anafory	• wykazuje się znajomością topiki barokowej i wskazuje topoty wykorzystane w wierszu Rymkiewicza	• porównuje utwór Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji • wyjaśnia znaczenie symbolu róży obecnego w tekście	• tworzy prezentację dotyczącą toposu róży w literaturze i sztuce
*68. <i>Trans-Atlantyk</i> Witolda Gombrowicza wobec tradycji sarmackiej	• odnajduje we fragmencie <i>Trans-Atlantyku</i> Gombrowicza cechy języka Jana Chryzostoma Paska • wskazuje w tekście elementy mentalności sarmackiej	• prezentuje najważniejsze fakty z życia i twórczości Witolda Gombrowicza	• wykazuje się ogólną znajomością treści utworu Witolda Gombrowicza	• analizuje sposoby ośmieszenia mentalności sarmackiej zastosowane przez Gombrowicza	• w kontekście fragmentu utworu podejmuje dyskusję na temat stosunku do emigrantów i problemów związanych z asymilacją na obczyźnie
69. Barokowa teatralność w opowieści filmowej	• odnajduje w filmie <i>Vatel</i> w reż. Rolanda Joffého elementy teatralizacji życia w baroku • opisuje przedstawioną w	• porównuje kadry filmowe z reprodukcjami barokowych obrazów zamieszczonymi w podręczniku	• odnajduje w filmie topoty barokowe • analizuje postępowanie tytułowego bohatera	• interpretuje motyw lustra obecny w filmie	• porównuje sposób przedstawienia arystokracji w filmach <i>Vatel</i> oraz <i>Królowa Margot</i> • pisze recenzję dzieła

	filmie barokową arystokrację	• ocenia postępowanie arystokracji ukazane w filmie			Rolanda Joffého
*70. Filmowa opowieść o artyście – <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera	• na podstawie filmu charakteryzuje życie codzienne w baroku • opisuje proces powstawania dzieła sztuki	• przedstawia charakterystykę postaci Griet – służącej malarza	• porównuje kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera	• analizuje i ocenia kreację Scarlett Johansson	• tworzy prezentację na temat obrazu artysty w filmie
OŚWIECENIE – O EPOCE					
72. i 73. Oświecenie w Europie i Polsce	• objaśnia etymologię nazwy epoki • podaje daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawia periodyzację polskiego oświecenia	• opisuje światopogląd ludzi oświecenia • wymienia osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • podaje nazwy instytucji powstałych w czasach stanisławowskich	• opisuje przemiany społeczne doby oświecenia • charakteryzuje specyfikę polskiego oświecenia	• prezentuje wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizuje rolę czasopiśmiennictwa w oświeceniu	• analizuje przemiany światopoglądowe, które ukształtowały epokę
75. i 76. Wiek rozumu i czułego serca	• czyta ze zrozumieniem fragment traktatu Johna Locke’a <i>Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego</i> i przytacza najważniejsze tezy tekstu • czyta ze zrozumieniem fragment <i>Traktatu o tolerancji</i> Woltera i podaje najistotniejsze założenia tekstu	• wymienia główne kierunki światopoglądowe oświecenia • prezentuje założenia filozofii Johna Locke’a • charakteryzuje podstawowe elementy światopoglądu Woltera • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utilitaryzm, liberalizm, libertynizm</i>	• odnajduje w tekście Johna Locke’a argumenty świadczące o tym, że autor był zwolennikiem racjonalizmu i empiryzmu • przedstawia okoliczności, w których powstał <i>Traktat o tolerancji</i> • na podstawie tekstu objaśnia, jaką rolę – według Woltera – odgrywają Bóg i religia	• prezentuje podstawowe założenia światopoglądu Immanuela Kanta • wyjaśnia, na czym polega kopernikański przewrót w filozofii dokonany przez Kanta • tłumaczy, czym jest według filozofa prawo naturalne • omawia główne twierdzenia Jeana-Jacquesa Rousseau	• przedstawia pogłębioną wiedzę na temat filozofii Immanuela Kanta i Jeana-Jacquesa Rousseau
77. i 78. Sztuka oświecenia	• wskazuje na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze, malarstwie i rzeźbie	• podaje cechy stylu klasycystycznego i rokokowego • omawia rolę teatru w oświeceniu	• wymienia najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • opisuje specyfikę rokokowych przedmiotów	• analizuje dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • wyjaśnia, w jaki sposób sztuka oświecenia	• wypowiada się na temat muzyki okresu oświecenia • prezentuje treść i problematykę wybranej komedii klasycystycznej

	• na podstawie wybranych dzieł omawia cechy rokoka		użytku codziennego i wystroju wnętrz • charakteryzuje rolę komedii w teatrze oświeceniowym	odzwierciedlała najważniejsze idee epoki • określa rolę Teatru Narodowego w rozwoju polskiego oświecenia	
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI					
79. Wprowadzenie do literatury oświecenia	• wymienia nazwy gatunków literackich najlepiej realizujących postulat dydaktyzmu	• wskazuje gatunek, który pojawił się w polskiej literaturze XVIII-wiecznej • wymienia najważniejsze cechy literatury sentymentalnej i rokokowej	• definiuje klasycyzm w literaturze	• wskazuje podstawowe zadania twórcy oświeceniowego	• wymienia poetyki normatywne
80. Bajki Ignacego Krasickiego	• wymienia cechy gatunkowe bajki i przytacza odpowiednie przykłady	• wskazuje i wyjaśnia morał w bajkach <i>Jagnię i wilcy</i>, <i>Wilk i owce</i> oraz <i>Lew pokorny</i>	• określa pochodzenie gatunku bajki • odnosi sens bajki <i>Wilk i owce</i> do sytuacji z życia codziennego • formułuje morał bajki <i>Podróżny</i>	• komentuje bajkę <i>Lew pokorny</i> w kontekście wiedzy na temat natury ludzkiej	• przedstawia ogólny obraz człowieka wyłaniający się z bajek Ignacego Krasickiego i komentuje go w odniesieniu do znanej mu rzeczywistości
81. <i>Świat poprawiać – zuchwałe rzemiosło</i> – satyry Ignacego Krasickiego	• definiuje satyrę jako gatunek • relacjonuje treść <i>Żony modnej</i> Ignacego Krasickiego	• charakteryzuje głównych bohaterów satyry • wymienia wady ganione przez autora <i>Żony modnej</i>	• podaje cechy utworu, które świadczą o jego przynależności do klasycyzmu • porównuje bajkę i satyrę • omawia kompozycję satyry	• rozpatruje satyrę w kontekście ówczesnej obyczajowości • wskazuje sposoby osiągnięcia efektu komicznego w satyrze	• w kontekście satyry omawia wzorce obyczajowe obecne we współczesnym świecie
82. <i>Śmiejmy się z głupich, choć i przewielebnych</i> – <i>Monachomachia</i> Ignacego Krasickiego	• definiuje poemat heroikomiczny jako gatunek • streszcza wskazany fragment <i>Monachomachii</i>	• wyjaśnia pochodzenie poematu heroikomicznego • wskazuje w tekście <i>Monachomachii</i> cechy gatunkowe poematu heroikomicznego • odnajduje w utworze ogólną refleksję i ją komentuje	• rozpatruje fragmenty <i>Monachomachii</i> w kontekście swojej wiedzy na temat funkcjonowania zakonów w XVIII w. • wskazuje w tekście przykłady zabiegów językowych mających wywołać efekt komiczny • opisuje rolę humoru w <i>Monachomachii</i>	• analizuje sposób ukazania mnichów w poemacie • w kontekście fragmentów <i>Monachomachii</i> podejmuje dyskusję na temat funkcji śmiechu w życiu społecznym	• porównuje fragment <i>Monachomachii</i> z eposem homeryckim i wskazuje sparodiowane elementy • przedstawia w satyryczny sposób wybrany fragment życia społecznego

84. Podsumowanie wiadomości na temat Ignacego Krasickiego	wymienia nazwy gatunków uprawianych przez Krasickiego i podaje przykładowe tytuły utworów	- relacjonuje najważniejsze wydarzenia z biografii poety - podaje tytuł pierwszej polskiej powieści	wylicza powracające w twórczości Krasickiego tematy i motywy oraz przytacza tytuły konkretnych dzieł	przedstawia rolę „księcia poetów” w rozwoju literatury polskiej	określa tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i>
85. Sentymalna twórczość Franciszka Karpińskiego	- definiuje sielankę jako gatunek - streszcza wskazane fragmenty utworu <i>Laura i Filon</i>	odnajduje w świecie przedstawionym utworu elementy o charakterze konwencjonalnym	określa pochodzenie sielanki i podaje nazwiska twórców tego gatunku	- przytacza poglądy Jeana-Jacquesa Rousseau i opisuje ich wpływ na rozwój sentymentalizmu - wyjaśnia, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszą dzisiejszego czytelnika	- wymienia tytuły innych utworów Franciszka Karpińskiego - porównuje świat sielankowej arkadii do utopii
87. <i>Pieśń Legionów Polskich we Włoszech</i>	opisuje historyczne okoliczności powstania <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i>	nazywa rodzaj liryki występujący w utworze i wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	- wymienia wydarzenia historyczne przywołane w tekście Józefa Wybickiego - określa, kiedy <i>Mazurek Wybickiego</i> został oficjalnie uznany za hymn państwowy	podejmuje dyskusję na temat roli hymnu i innych symboli w życiu narodu	- określa funkcję przywołania osoby Tadeusza Kościuszki w zakończeniu pieśni - wypowiada się na temat autorstwa i charakteru melodii towarzyszącej tekstowi pieśni
*88. <i>Kubuś Fatalista i jego pan</i>	- wyказuje się orientacyjną wiedzą na temat dorobku i działalności Denisa Diderota - definiuje powiastkę filozoficzną jako gatunek	udowadnia, że utwór Diderota jest powiastką filozoficzną	- streszcza utwór <i>Kubuś Fatalista i jego pan</i> - wyjaśnia znaczenie słowa <i>fatalizm</i> i odnosi je do treści przeczytanego fragmentu	analizuje kreację narratora w utworze	porównuje bohaterów <i>Kubusia Fatalisty</i> do postaci z powieści <i>Don Kichote</i> Cervantesa
89. Wobec inności – o <i>Podróżach Guliwera</i> Jonathana Swifta	streszcza wskazany fragment <i>Podróży do wielu odległych narodów świata...</i>	odnajduje elementy ironii w przeczytanym fragmencie i określa jej funkcję	analizuje sposób przedstawienia cywilizacji europejskiej w utworze	- odnosi fantastyczne wątki podróżnicze do historycznej wiedzy na temat kolonializmu - podejmuje dyskusję o spotkaniach różnych cywilizacji we współczesnym świecie	w kontekście dzieła Swifta wypowiada się na temat szans funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego

*90. <i>Rękopis znaleziony w Saragossie</i>	• streszcza wskazany fragment <i>Rękopisu...</i> • prezentuje własne przeżycia wynikające z lektury tekstu	• definiuje powieść szkatułkową	• wyjaśnia na podstawie tekstu <i>Rękopisu...</i>, czym jest powieść szkatułkowa	• analizuje kreację narratora w <i>Rękopisie...</i>	• rozważa, czy powieść Jana Potockiego tematycznie przynależy do okresu oświecenia
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU					
91. Mówić poprawnie	• wymienia rodzaje norm językowych • podaje typy słowników językowych i wyjaśnia, które wątpliwości rozwiewa dany typ słownika • nazywa cechy stylu oświeceniowego	• przytacza przykłady ilustrujące różne rodzaje norm językowych • prezentuje na przykładach cechy stylu oświeceniowego	• rozpoznaje, kiedy odstępstwo od normy językowej jest błędem językowym • odróżnia błędy wewnątrz- od zewnątrzjęzykowych	• przytacza przykłady błędów językowych i określa ich rodzaj	• wyszukuje błędy językowe określonego typu
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
92. Podsumowanie wiadomości	• przytacza opinie zawarte we fragmentach tekstów <i>Wynalezienie wolności 1700–1789</i> Jeana Starobinskiego i <i>Mroczne dziedzictwo oświecenia</i> Pawła Lisickiego	• formułuje własną opinię dotyczącą tez zawartych w przeczytanych tekstach • wypowiada się na temat dążeń wolnościowych w XVIII w.	• podejmuje dyskusję na temat spuścizny myślowej oświecenia	• w kontekście fragmentu tekstu Pawła Lisickiego zabiera głos w kwestii manipulowania opinią publiczną w oświeceniu i czasach współczesnych	• podejmuje polemikę z tekstem Pawła Lisickiego
93. Powtórzenie wiadomości	• przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat dorobku oświecenia	• wykorzystuje najistotniejsze konteksty wywodzące się z twórczości oświeceniowej	• formułuje wnioski na tematy związane z twórczością oświeceniową • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa oświecenia	• uczestniczy w dyskusji na tematy związane z oświeceniem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań	• wykorzystuje bogate konteksty wywodzące się z twórczości oświeceniowej • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące piśmiennictwa oświeceniowego
OŚWIECENIE – NAWIĄZANIA					
94. Śladami oświecenia	• wymienia instytucje powstałe w epoce oświecenia mające swoje współczesne odpowiedniki	• wskazuje elementy klasycyzmu w kulturze współczesnej	• omawia wpływy światopoglądu oświeceniowego na człowieka XXI w.	• analizuje wybrany przykład inspiracji kulturą oświecenia	• podaje konkretne przykłady wpływu sztuki klasycystycznej i sentymentalnej na twórczość późniejszych epok

					• omawia zmianę światopoglądową, jaka zaszła w epoce oświecenia
95. Czesław Miłosz o rozumie	• podaje najistotniejsze fakty z biografii Czesława Miłosza • określa funkcję apostrofy rozpoczynającej tekst <i>Rozum</i>	• wskazuje sytuacje, do których odnosi się w drugim akapicie tekstu podmiot mówiący • wyjaśnia funkcję użycia słowa <i>gdybyż</i>	• odnosi teksty Czesława Miłosza do światopoglądu oświeceniowego	• wyjaśnia metafory użyte w tekście <i>Labirynt</i> • opisuje, co było przyczyną niezgody autora na <i>uwielbienie labiryntu swego umysłu</i>	• określa, jaką rolę wyznacza sztuce i artyście podmiot mówiący
*96. Człowiek poszukujący	• rozpoznaje we fragmencie tekstu <i>Jak szukaliśmy Lailonii</i> Leszka Kołakowskiego powiastkę filozoficzną i określa jej cechy • streszcza przeczytany fragment utworu	• odnosi tekst do istoty ludzkiego życia • podejmuje próbę interpretacji utworu na poziomie metaforycznym	• przytacza najistotniejsze fakty z biografii Leszka Kołakowskiego • konfrontuje czytany fragment ze światopoglądem oświeceniowym • interpretuje tekst na poziomie metaforycznym	• wypowiada się na temat istoty szukania • analizuje metaforyczne znaczenie Lailonii jako przedmiotu poszukiwań	• przywołuje szerokie konteksty i nawiązania w interpretacji tekstu
97. Bajki współczesne	• streszcza teksty Zbigniewa Herberta <i>Wilk i owieczka</i> oraz <i>Wiatr i róża</i> • odnajduje w utworach cechy gatunkowe bajki	• interpretuje morały bajek Herberta	• przytacza najważniejsze fakty z biografii Zbigniewa Herberta • analizuje kreację narratora w bajce <i>Wilk i owieczka</i>	• komentuje sposób, w jaki Herbert odnosi się do tradycji XVIII-wiecznego bajkopisarstwa	• pisze analizę porównawczą wybranych bajek Ignacego Krasickiego i Zbigniewa Herberta
*98. Współczesne nawiązania malarskie – <i>Perspektywa: „Madame Récamier” Davida</i>	• wyjaśnia, że pierwowzorem obrazu René Magritte’a <i>Perspektywa: „Madame Récamier” Davida</i> było klasycystyczne dzieło Jacques’a-Louisa Davida pod tytułem <i>Madame Récamier</i>	• analizuje obraz Davida jako modelowy przykład klasycyzmu w sztuce	• porównuje surrealistyczne dzieło René Magritte’a z obrazem Davida • opisuje swoje wrażenia wynikające z zestawienia obu dzieł	• interpretuje współczesny obraz i ocenia go z perspektywy własnej wrażliwości	• pisze analizę porównawczą obu obrazów, wykorzystując szerokie konteksty i nawiązania
*99. Wobec konwencji – <i>Laura i Filon</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	• wskazuje utwór, do którego nawiązuje wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	• odnajduje w wierszu elementy nawiązujące do konwencji sielanki oświeceniowej	• interpretuje wymowę wiersza	• omawia polemikę poetki z oświeceniowym sentymentalizmem	• rozpoznaje typ malarstwa oświeceniowego, do którego nawiązuje wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, i

					wskazuje punkty wspólne obu dzieł
100. Współczesny Robinson	• streszcza fabułę filmu <i>Cast Away – poza światem</i> w reż. Roberta Zemeckisa	• charakteryzuje głównego bohatera przed pobytem na bezludnej wyspie i po jego powrocie do cywilizacji	• wyjaśnia, jak w kontekście filmu rozumie słowo <i>świat</i> użyte w tytule • opisuje znaczenie piłki dla głównego bohatera podczas jego pobytu na wyspie	• analizuje konfrontację bohatera z cywilizacją po powrocie z wyspy • interpretuje motyw nieotwartej paczki	• wypowiada się na temat kreacji Toma Hanksa w filmie • porównuje fabułę filmu z treścią książki <i>Robinson Crusoe</i> Daniela Defoe
*101. <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	• streszcza fabułę filmu	• charakteryzuje Antonia Salieriego i Amadeusza Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie	• nazywa chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określa jego funkcję	• ocenia postępowanie Mozarta i wypowiada się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania	• opisuje kondycję artysty w XVIII w.

Autor: Magdalena Lotterhoff